

POLITICA DE DIVIDENDE ÎN REPUBLICA MOLDOVA**DIVIDEND POLICY IN THE REPUBLIC OF MOLDOVA****Autor: Anastasia ROȘU**

Academia de Studii Economice din Moldova

e-mail: rosu.anastasia@ase.md**Coordonator științific: Liliana LAZARI**

Dr. conf. univ., Academia de Studii Economice din Moldova,

e-mail: liliana.lazari@ase.md

Abstract: This article examines the dividend policy in the Republic of Moldova. It focuses on the legal framework, highlighting its impact on the distribution of dividends and taxation. This study analyzes tax rates on dividends, differences between annual and interim dividends, as well as their taxation for individuals and legal entities. The research includes legislative analyzes, comparative studies, and a review of specialized literature. The findings contribute to a better understanding of how entities manage profit distribution.

Keywords: dividend, cash flow, tax, advance payment, entity, distribution, reforms, profit

JEL: G35, H25, K34, M41

Introducere

Pentru fiecare entitate politica de dividende este un factor important privind stabilirea strategiei financiare pe termen lung. Aceasta are ca efect posibilitatea de înțelegere a necesității de reinvestire a profitului sau distribuirii acestuia către acționari/asociați sub formă de dividende. Scopul principal al cercetării constă în examinarea cadrului normativ privind distribuirea și impozitarea acestora în cadrul societăților cu răspundere limitată (în continuare – SRL) și a societăților pe acțiuni (în continuare - S.A.). Prin cercetarea dată se va oferi o percepție clară asupra politicii de dividende în Republica Moldova și a implicațiilor acesteia asupra entităților. Cunoașterea legislației privind forma organizatorică și fiscale asigură o gestionare eficientă a repartizării dividendelor. În Republica Moldova, modificarea constantă a reglementărilor, impune o analiză amănunțită a impactului legislativ asupra distribuirii profitului.

Conținutul de bază. Pentru o analiză eficientă a politicii de dividende în Republica Moldova, sursele utilizate sunt: Codul Civil al Republicii Moldova [1], care stabilește cadrul general al drepturilor acționarilor/asociaților asupra dividendelor; Codul Fiscal al Republicii Moldova [2], cu ajutorul căruia sunt stabilite cotele de impozitare; Legea privind S.A. [4] și Legea privind SRL [3] care prezintă modalitățile de distribuire a profitului în funcție de forma juridică a entității și alte acte normative [5]. În această cercetare s-au utilizat anumite metode de cercetare și anume analiza cadrului legislativ prin examinarea reglementărilor specifice privind politica de dividende în Republica Moldova. Metoda sintezei a fost aplicată pentru o structurare ordonată a informațiilor legislative într-un mod clar și coerent. În acest context, s-a utilizat și o comparație a prevederilor legale, aferentă aspectelor economice relevante, pentru a sublinia impactul politicii de dividende asupra societăților comerciale și acționare. În Republica Moldova, regulile privind repartizarea dividendelor diferă în funcție de forma juridică a entității. În contextul dat, am realizat o analiză comparativă între politica de dividende aplicabilă S.A. și SRL, astfel, subliniind asemănările și deosebirile dintre acestea. Deși, fiecare tip de entitate are un cadrul legal specific, sunt elemente comune și diferite care oferă o analiză

comparativă a acestor reglementări pentru a evidenția implicațiile asupra deciziilor de afaceri. Atât în Legea SRL, cât și în Legea S.A. dividendul este definit ca fiind cota-parte din profitul net distribuit asociaților sau acționarilor după achitarea tuturor impozitelor și altor plăți obligatorii [3], [4]. Modalitatea de aprobare a distribuirii dividendelor, însă, diferă, astfel în cazul SRL dividendele sunt aprobate exclusiv de către adunarea generală a asociaților, oferind astfel o flexibilitate mai mare în gestionarea fondurilor proprii, în timp ce în S.A., dividendele anuale sunt decise de adunarea generală a asociaților, dar cele intermediare sunt aprobate de consiliul societății, o măsură ce protejează stabilitatea financiară și echilibrul acționarilor minoritari [3], [4]. În SRL distribuirea dividendelor se realizează, de regulă proporțional cu părțile social deținute, deși adunarea generală are puterea de a decide un alt mod de repartizare, oferind o mai mare autonomie asupra modalității de remunerare [3]. În cadrul S.A., în schimb, repartizarea dividendelor se efectuează, strict, în funcție de clasa și numărul de acțiuni deținute, având un mai mare grad de complexitate datorită diversității acțiunilor emise [4]. Pentru prevenirea instabilității financiare, cadrul legal impune anumite restricții privind distribuirea dividendelor în anumite situații. În ambele societăți, dividendele nu pot fi plătite dacă societatea este insolubilă, sau prezintă acest risc. Măsura dată protejează creditorii și asigură continuitatea activității entității. În cazul S.A., legea prevede interzicerea plății dividendelor dacă valoarea activelor nete este sub nivelul capitalului social sau dacă există datorii neachitate, ceea ce valorifică controlul mai strict asupra stabilității financiare față de SRL [4].

O diferență importantă, este cu referire la aporturile asociaților. În cazul SRL, conform art.40 [3], dividendele nu pot fi distribuite dacă aporturile nu au fost vărsate integral. Reglementarea dată fiind menită pentru a se asigura că fiecare asociat contribuie echitabil la capitalizarea societății înainte de a beneficia de distribuirea profitului. În ambele societăți, însă, dividendele nu pot fi garantate, astfel oferind o protecție adăugătoare împotriva riscurilor financiare [3], [4].

Termenele de plată a dividendelor diferă în funcție de tipul societății. În cadrul SRL, acestea trebuie plătite în termen de 30 de zile de la hotărârea adunării generale a asociaților, permițând astfel, o distribuire mai rapidă a profitului [3]. În cazul S.A., însă termenul de plată este de 3 luni maxim, ceea ce oferă un interval de timp mai îndelungat pentru asigurarea lichidității necesare [4]. O asemănare în acest context, reprezintă reglementarea dreptului de revendicare și anume, dacă un asociat sau acționar nu încasează dividendele în termen de 3 ani, acestea sunt trecute ca venituri ale societății și nu mai pot fi recuperate [3], [4]. Această regulă contribuie la claritatea și predictibilitatea financiară a companiilor. Regimul fiscal aplicabil dividendelor este stabilit de Codul Fiscal al Republicii Moldova. Conform codului, noțiunea de dividend este definită ca fiind un venit primit de asociați/acționari din distribuirea profitului net, ca urmare a deținerii unor participații în capitalul social [2]. Conform art. 20, pct. z¹⁹, persoanele juridice nu sunt supuse reținerii impozitului pe venit privind dividendele anuale. Un avantaj al acestui fapt este evitarea dublei impunerii, adică momentul în care același profit este supus impozitării atât la nivelul societății care îl generează, cât și la nivelul entității care primește dividendele. Această oportunitate facilitează circulația capitalului în cadrul grupurilor de firme sau între entitățile partenere. Un exemplu ar fi, că în cazul în care o entitate deține acțiuni într-o altă companie și primește dividende, suma primită poate fi reinvestită integral fără a fi redusă prin impozitare, contribuind la optimizarea fluxului financiar și la dezvoltarea afacerilor. Această măsură încurajează investițiile între societăți, dezvoltând mediul de afaceri și contribuind la o creștere economică sustenabilă.

Conform art. 90, pct. 3¹ la achitarea dividendelor persoanelor fizice entitatea reține un impozit de 6%. Un avantaj este că în comparație cu alte forme de venit pasiv, dividendele pot constitui o opțiune interesantă pentru persoanele care au dorința de a maximiza veniturile nete. Însă, sunt și un set de dezavantaje, de exemplu, cota de 6% se aplică indiferent de valoarea dividendelor primite. Un alt dezavantaj îl constituie dubla impozitare a veniturilor, explicația acestui fapt este că profitul societății

se impozitează la nivelul entității, iar ulterior distribuindu-se persoanelor fizice se mai aplică o cotă adăugătoare, cea de 6%. O excepție în acest caz constituie dividendele aferente perioadei fiscale 2008-2011, impozitate cu o cotă de 15%, indicând o reglementare fiscală strictă pentru perioada dată. Totodată, dividendele aferente perioadelor fiscale, precedente anului 2008, nu sunt impozitate, recunoscându-se drept sursă de venit neimpozabilă [1].

Pentru dividendele intermediare se aplică un impozit anticipat de 12% pe profitul utilizat al perioadei de gestiune, iar societatea trebuie să rețină și 6% pentru dividendele repartizate către persoanele fizice, astfel consolidând un sistem fiscal echilibrat [6].

O reglementare actuală, aplicabilă începând cu 1 aprilie 2025, reprezintă introducerea limitei pentru plata dividendelor în numerar. Conform art. 5 alin. (1) lit. g) din Legea nr. 34 din 29.02.2024 privind efectuarea decontărilor în numerar [5], acționarul sau asociatul poate primi un maximum de 100 000 de lei anual în numerar, astfel orice sumă ce depășește limita dată, trebuie să fie efectuată obligatoriu prin transfer bancar. Această măsură contribuie la o creștere a transparenței financiare și la reducerea riscurilor asociate tranzacțiilor în numerar.

Concluzii. Politica de dividende în Republica Moldova are un impact major asupra strategiilor de distribuire a profitului din cadrul unei entități. Reglementările juridice au un aspect clar asupra modului de distribuire a profitului net sub formă de dividende către asociați/acționari. Conform cercetării și anume analizei comparative efectuate pentru politica de dividende în cadrul S.A. și SRL putem observa că deși există principii comune, diferențele sunt semnificative. Procedurile de decizie, termenele de plată și reglementările fiscale sunt adaptate fiecărei forme juridice, asigurând astfel un echilibru în funcție de nevoile fiecărui tip de societate. Tratatamentul fiscal al dividendelor este un alt factor important în politica de dividende. În acest context, putem specifica că entitățile care distribuie persoanelor juridice dividende sunt scutite de impozitul pe venit de 6% în momentul achitării, față de plățile către persoanele fizice. Însă, în cazul dividendelor intermediare este necesitatea în ambele cazuri achitarea anticipată a impozitului de 12% pe profitul utilizat al perioadei de gestiune. Analizând Legea nr. 34 din 29.02.2024, s-a stabilit faptul că începând cu 1 aprilie 2025 va fi limitată distribuirea dividendelor în numerar. În acest context, cadrul legislativ are rolul de a asigura un echilibru între interesele asociaților/acționarilor și menținerea unei stabilități pe plan financiar a entității. Societățile trebuie să își adapteze strategiile financiare astfel, încât să asigure o bună gestionare a resurselor financiare în conformitate cu reglementările în vigoare și să optimizeze distribuirea profiturilor.

Referințe bibliografice

1. Codul Civil al Republicii Moldova. Disponibil: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=146020&lang=ro#
2. Codul Fiscal al Republicii Moldova. Disponibil: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=79111&lang=ro
3. Legea nr.135 din 14.06.2007 privind societățile cu răspundere limitată. Disponibil: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=110122&lang=ro
4. Legea nr. 1134 din 02.04.1997 privind societățile pe acțiuni. Disponibil: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=129358&lang=ro
5. Legea nr. 34 din 29.02.2024 privind efectuarea decontărilor în numerar și pentru modificarea unor acte normative. Disponibil: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=142089&lang=ro